

Nærings- og Fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
Att: Christian Gløersen

Dato:
18.03.2016

Høring – Økt åpenhet om informasjon om eiere i aksjeselskaper

Det vises til høringsbrev av 22. desember 2015 knyttet til forslag til ulike løsningsalternativer for å sikre økt åpenhet om opplysninger om aksjeeiere.

Folketrygdfondet er av den oppfatning at større åpenhet og enklere tilgang til informasjon om aksjeeiere i både allmenaksjeselskaper og aksjeselskaper er viktig, og er positive til at det etableres et offentlig tilgjengelig aksjeeierregister. Ved vurderingen av hvilken løsning som bør velges for å sikre større åpenhet om aksjeeiere, er det viktig at følgende hensyn vektlegges:

- Den løsning som velges bør ikke medføre unødvendig tyngende administrative byrder eller kostnader for selskapene;
- Opplysningene om aksjeeiere må være oppdaterte, men krav til løpende oppdatering må vurderes mot de administrative kostanden for selskapene;
- Det bør benyttes en løsning som åpner for gjenbruk av data, og hvor det er muligheter for senere videreutvikling;
- Den løsningen som etableres må kunne tilfredsstille kravene som vil komme i EUs fjerde hvitvaskingsdirektiv;
- Det bør tilrettelegges for at registrering av aksjeeiere tilpasses måten aksjeeierboken føres av aksjeselskapene i dag;
- Opplysningene om aksjeeiere bør samles i ett opplysningsregister, uten krav til innlogging;

I høringsnotatet skisseres ulike alternative løsninger. Etter vår oppfatning er verken tilrettelegging for søk i Skatteetatens eierregister, krav til at selskapene offentliggjør aksjonærregisteret eller aksjeeierregistre i privat regi noen gode alternativer. Skatteetatens eierregistre vil kun være oppdatert pr. 31.12, og informasjonen vil kort etter hvert årsskifte være utdatert. Krav om at selskapene selv skal offentliggjør informasjonen eller at aksjeeierregistre skal føres i privat regi, medfører at informasjonen ikke samles i ett register, men blir spredt. Det vil både være tungvint og tidkrevende å finne informasjon om aksjeeiere i flere selskaper.

Elektronisk aksjeeierbok i Altinn eller aksjeeieropplysningsregister i Brønnøysund fremstår som de mest hensiktsmessige løsningene. Begge alternativene gjør opplysningene om aksjeeiere

tilgjengelige samlet, og det åpnes også for utvidet søk (kryssøk og historiske data). Av høringsnotatet synes det som om Altinn-løsningen krever innlogging, noe vi mener er negativt.

Folketrygdfondet er videre skeptisk til at en Altinn-løsning forutsetter at innføring i den elektroniske aksjeeierboken er et vilkår for utøvelse av aksjonærrettigheter i aksjeselskapet. Utøvelse av aksjonærrettigheter vil da være avhengig av at styret sørger for korrekt innføring i aksjeeierboken, aksjonæren kan ikke selv "godtgjøre" sitt erverv for å kunne utøve eierrettigheter, jfr. aksjeloven § § 4-7. Dersom aksjeeierboken i praksis skal være et rettighetsregister, vil det kreve endringer i aksjeloven.

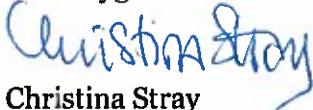
En løsning med aksjeeieropplysningsregister i Brønnøysund krever at aksjeselskaper som ikke er registrert i VPS pålegges en rapporteringsplikt. Rapporteringsplikten vil påføre selskapene en administrativ byrde, men såfremt rapporteringsplikten er hendelsesbasert og tilpasset måten aksjeeierboken føres i dag, er det neppe store administrative tilleggskostnader for selskapene. Samtidig mener vi at manglende overholdelse av rapporteringsplikten må og bør kunne sanksjoneres.

Som nevnt er det viktig at opplysningene i aksjeeierregisteret er oppdaterte. Det bør imidlertid tillates noe mindre forsinkelser særlig for aksjeselskaper hvor eierskifte krever aktivitet fra styrets side. Dette i motsetning til VPS hvor eierskifter vil fremkomme dagen etter at en handel fant sted.

Folketrygdfondet registrerer for øvrig at et de løsningene som skissers for et samlet aksjeeierregister ikke adresserer problemstillingen knyttet til forvalterregistrerte aksjer og utenlandske aksjonærer. De løsningene som foreslås vil kun gi informasjon om hvem som innføres i et selskaps aksjeeierbok/VPS. Utenlandske eiere kan benytte forvalterregistrering og kun forvalterens navn vil da fremkomme i aksjeeierboken/VPS.

Det fremkommer i høringsnotatet at både Altinn-løsningen og aksjeeieropplysningsregister i Brønnøysund vil koste om lag 25-26 millioner kroner i tillegg til løpende driftskostnader. Det er ikke kommentert nærmere hvordan kostnadene knyttet til etableringen og drift av registrene skal dekkes. En nærmere redegjørelse for problemstillingen knyttet til kostnadene, vil kunne ha betydning for hvilken løsning som er mest hensiktsmessig.

Med vennlig hilsen
Folketrygdfondet

Christina Stray
sjefsjurist